

言語研修 タイ語テキスト

タイ語文法

坂本 比奈子

東京外国語大学
アジア・アフリカ言語文化研究所

1996 年

タイ語文法

坂本 比奈子

はじめに

1. 基本的統語構造の学習を中心とした。
2. その内容は別紙に示したとおりである。
3. 各項目に例文・解説・練習問題をつけてある。
4. 学習者のニーズや能力に合わせて文法事項の選択・配列を変えることが望ましい。
5. 今回の目次は、教室内ですぐにタイ人講師とタイ語で話すこと、および導入予定の教材を前提として構成してみたものである。しかしこれは講師の間で検討しながら随時変更する予定である。
6. このテキスト作成の基本になっている基本動詞の例文の多くはA A研のコンピュータ資料によるものである。

1996年6月19日

坂本比奈子

目次

1 本テキストでとりあげた文法事項	2
2 文法まとめ	4
3 「あいさつ」	8
4 名詞文 (1)	10
5 存在文 (1)	12
6 存在文 (2)	14
7 所在文 (1)	16
8 所在文 (2)	18
9 自動詞文 (1)	20
10 自動詞文 (2)	22
11 他動詞文 (1)	26
12 他動詞文 (2)	28
13 か 補文	30
14 終助詞疑問文 (1)	32
15 終助詞疑問文 (2)	34
16 終助詞疑問文 (3)	36
17 終助詞疑問文 (4)	36
18 可能表現 (1)	40
19 可能表現 (2)	42
20 可能表現 (3)	44
21 可能表現 (4)	46
22 名詞文 (2)	48

23 名詞文 (3)	54
24 เป็น	56
25 คือ	58
26 疑問詞疑問文 (1)	60
27 疑問詞疑問文 (2)	62
28 疑問詞疑問文 (3)	64
29 使役表現	66
30 主題構文 (1)	70
31 主題構文 (2)	72
32 無主語文	74
33 モダリティ (助動詞)	76
34 方向動詞 (1)	82
35 方向動詞 (2)	86
36 結果動詞	90
37 動作目標	92
38 関係代名詞 ที่	94
39 命令・依頼文	96
40 前置詞	98
41 重語	102
42 飾語	104
43 ที่ のつくことば	108
44 ใน のつくことば	110
45 受け身表現	112

46 類別詞

114

47 動詞連続

118

文法

1 本テキストでとりあげた文法事項

*基本語順

**基本文（無主題文）の種類

1. 主語・述語 {動詞・補語}
2. 述語 {動詞・補語}

**名詞句の構造

**動詞句の構造

*名詞の格

*動詞補語

*名詞文

**指示詞・名詞句

**名詞句・名詞句

*疑問文

**疑問詞疑問文

**疑問終助詞疑問文

*命令文

* 補文

*関係代名詞

*主題文

*可能表現

*使役表現

*受け身表現

*モダリティ（助動詞）

*テンス・アスペクト

2 文法まとめ

1. 文の構造

- (1) 主語 + 動詞 + 補語

คนไทย กิน ข้าว
ฉัน ชอบ ขับรถ

- (2) 動詞 + 補語

เกิด อับดีเหจ
ขึ้น ปีนใหม่

2. 被修飾語+修飾語

(1) 名詞+名詞	ห้อง	น้ำ
(2) 名詞+形容詞	ห้อง	ใหญ่
(3) 名詞+動詞	ห้อง	เรียน
(4) 名詞+指示詞	ห้อง	นี้

3. 前置詞+補語

- (1) 前置詞 + 名詞句

โดย รถไฟ
กับ เพื่อนๆ
ด้วย ความตั้งใจ

- (2) 前置詞 + 動詞句

โดย ใช้มือ

4. 名詞 + 類別詞句

- (1) 名詞 + 類別詞 + 指示詞

เด็ก คน นั้น

- (2) 名詞 + 数詞 + 類別詞

เด็ก สอง คน

- (3) 名詞 + 数詞 + 類別詞 + 指示詞

เด็ก สอง คน นั้น

- (4) 名詞 + 類別詞 + 形容詞

เด็ก คน ไทย

- (5) 名詞 + 類別詞 + 形容詞 + 数詞 + 類別詞 + 指示詞

เด็ก คน ไทย สอง คน นั้น

5. 先行詞 + 關係代名詞

อาหาร ที่ไก่ชอบกินคือข้าวเปลือก

6. モダリティ + 動詞 (補語)

อาจ จะไม่ ต้อง ไป

7. 主題構文

主題 + 主語 + 動詞 + 補語

ข้าวเปลือก ไก่ ชอบ กิน

3 「あいさつ」

1. สวัสดี ค่ะ/ครับ อาจารย์
สวัสดี ค่ะ/ครับ คุณ นิด
2. สบาย ดี หรือ ค่ะ/ครับ
สบาย ดี ค่ะ/ครับ
3. เชิญ ค่ะ/ครับ
ขอบ คุณ ค่ะ/ครับ
4. ขอ โทษ ค่ะ
ไม่ เป็น ไร ค่ะ/ครับ

* 上の例文はあいさつの言葉として定まった表現である。

สวัสดี こんにちは、お早ようございます、今晚は、ごきげんよう。
一日中使えるが、かなりフォーマルな挨拶。

สบายดี 快適な状態一般、特に健康であることを意味する。

เชิญ 「招く」という意味の動詞。後に動詞をつけて「どうぞ～して下さい」の意味に使う。

ขอบคุณ 語源がよくわからないが、感謝のことば。目下にはขอบคุณใจ ともいう。

ขอโทษ 「罰を下さい」の意。

ไม่เป็นไร 「なんでもない」の意だが、応用範囲の広い表現。

ค่ะ 発音は [khâa] になることが多いので คำ と書く人もある。

4 名詞文 (1)

1. นี่อะไรคะ
นี่หนังสือครับ
2. ตัวนี้ตัวอะไรคะ
ตัวนี้เต่าใช้ไหม
3. ห้องนี้ห้องอะไร
ห้องนี้ห้องสมุด
4. ขอโทษครับ คุณชื่ออะไรครับ
ฉันชื่อ อรุณีค่ะ

* 日本語文の「AはBです」に相当するタイ語文はいろいろな形がある。その中で、名詞が述語の位置に来る構文「N + N」を名詞文と呼ぶことにする。この構文は、主語が、これ、それ、あれ、などの指示詞またはこの、その、あのがついた名詞句のときに使える。

* 会話では ค่ะ / ครับ をつけた方がいいが、以下では省略する。

* ค่ะ の発音は [khâa] になることが多い。

練習

つぎの日本語をタイ語に訳しなさい。

1. ここはどこですか。
ここはチェンマイです。
2. これは何語ですか。
これはタイ語です。
3. 先生はなんという名前ですか。
先生はアンチャリーという名前です。
4. これは何の卵ですか。
これは鶏の卵です。

5 存在文 (1)

1. มีไก่เยอะแยะเลย
2. มีไข่ไก่ในจาน
3. ในจานมีอะไร
ในจานมีไข่ไก่
4. ในจานมีอะไร
มีไข่เปิด
5. ในจานมีไข่ไก่ไหม
ไม่มี

* 構文 มี + N + (場所)

* 日本語では存在するものが生物か無生物かで「いる」:「ある」に分かれるが、タイ語にはその区別がない。「存在する」という意味だけを表す。

* มี は「存在する」、มีอยู่ は「存在している」。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. มีหนังสืออยู่บนโต๊ะ
2. มีเสื้ออยู่ในป่า
3. ในน้ำมีปลาในนามีข้าว
4. ที่เมืองไทยไม่มีแผ่นดินไหว

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 森の中に象がいる。
2. 日本には水牛はいない。
3. この部屋の中に何がありますか。
机、椅子、人があります。
4. タイ人はいますか。
いません。

6 存在文 (2)

1. คุณ มี ลูก กี่ คน
ฉัน มี ลูก ๒(สอง) คน
2. ไก่ มี กี่ ขา
ไก่ มี ๒(สอง) ขา
3. คุณ มี รถ หรือ เป่ล่า
มี ครับ ผม มี รถ ๓(สาม) คัน
4. บ้าน ผม มี รถ ๔(สี่) คัน
บ้าน ดิฉัน ไม่ มี รถ

* 構文: 生物名詞 + มี + 対象物 これを「所有文」と言うこともできる。しかし、そのように分けると4はなにかという問題が出てくる。「所有文」は「所在文」の一種と見なすこともできる。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. งู มี กี่ ขา
2. ควาย มี ๔(สี่) ขา
3. ธงชาติ ไทย มี ๓ สี
4. ชื่อ ของ คุณ มี ความ หมายถึง
5. คุณ แม่ มี ความ สุข หรือ เป่ล่า

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 象には象牙が2本あります。
2. 蛇には足がありますか。骨がありますか。
3. 私はタイ人の友だちがたくさんいます。
4. あなたは何人きょうだいですか。
5. デーンさんは車をもっていますか。

7 所在文 (1)

1. บ้าน ของ คุณ อยู่ ที่ไหน คะ
บ้าน ของ ฉัน อยู่ ที่ จังหวัด ชีบา
2. ร้าน อาหาร อยู่ ที่ไหน
แถวนี้ ไม่มี ร้าน อาหาร
3. หนังสือ ของ ผม อยู่ ที่ไหน
หนังสือ ของ คุณ อยู่ ที่ นี่

* 名詞句+อยู่ + (前置詞) + 場所名詞 ある物が存在するという前提で、その物の存在場所を言うときにอยู่を使う。มีと同じく、主語の名詞句が有生か無生かによる区別はない。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. กรุงเทพฯ อยู่ ใน ภาค กลาง
2. ผลไม้ อยู่ ใน ตู้เย็น
3. แม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ ใน เมือง ไทย
4. สถานี รถ ไฟ อยู่ ใกล้ สนามบิน
5. โรงแรม อยู่ริม แม่น้ำ

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. スワニー先生のお宅はどこですか。
2. お手洗いはどこですか。
3. タイ語の教室は2階です。
4. 富士山は日本にあります。
5. 動物園は上野にあります。
6. 上野には動物園があります。

8 所在文 (2)

1. เสือ อยู่ ที่ ไหน
 เสือ อยู่ ใน ป่า
2. ม้า อยู่ ที่ ไหน
 ม้า อยู่ ที่ บ้าน
3. เด็กๆ อยู่ ที่ ไหน
 เด็กๆ อยู่ ที่ โนน
4. น้อง อยู่ ที่ ไหน
 น้อง อยู่ ที่ น้

* 生物名詞+อยู่+場所名詞 この場合対応する日本語は「いる」になるが、タイ語では「いる」と「ある」の区別はない。

練習

(1) 次の問いに対する答えを作りなさい。

1. อาจารย์ อยู่ ที่ ไหน
2. นักศึกษา อยู่ ที่ ไหน
3. ช้าง อยู่ ที่ ไหน
4. จระเข้ อยู่ ที่ ไหน
5. ควาย อยู่ ที่ ไหน

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 妹は食堂にいます。
2. 友達は日本にいます。
3. 猫は家にいます。
4. 虎は動物園にいます。
5. 日本には山岳民族がいますか？ いません。

9 自動詞文 (1)

1. ฝน ตก
 ฝน ไม่ ตก
 ฝน ตก ใหม
 ฝน ตก หนัก
2. เด็ก ร้องไห้
 เด็ก ไม่ ร้องไห้
 เด็ก ร้องไห้ ใหม
 เด็ก ร้องไห้ ใหญ่
3. อากาศ ร้อน
 อากาศ ไม่ ร้อน
 อากาศ ร้อน ใหม
 อากาศ ร้อน จริงๆ

*構文 N+V

述語として後に補語の名詞句をとらないものを自動詞とすると、タイ語の自動詞と形容詞の文法的性格はほとんど変わらない。すなわち否定辞ไม่ を前につける。疑問文は文末にไหม をつける。様態副詞は 後につく。修飾語として被修飾語の後につく。

練習

次の文を否定文、疑問文に変えなさい。

1. ทุกคน เดิน
2. แก้ว แตก
3. อาจารย์ ไกรธ

4. นักเรียน หั้วเราะ
5. หมา รุ่ง
6. ดอกไม้ สวย

10 自動詞文 (2)

1. คุณ จะ ไป ไหน ค่ะ
ฉัน จะ ไป ตลาด ค่ะ
2. ไป ไหน มา ค่ะ
ไป ตลาด มา ครับ
3. เขา จะ ไป ไหน ค่ะ
เขา จะ กลับ บ้าน
4. จะ ไป ไหน
จะ ไป ว่าย น้ำ

＊ 構文 N + V + N 「動作者＋移動動詞＋場所名詞」

動詞の後に補語の名詞句をとるものを他動詞だとすると、タイ語の「行く」「来る」「帰る」などは他動詞といってもいい。タイ語では前置詞はあまり使わず裸の名詞句ですませてしまう。

＊ 疑問詞を使った疑問文は、英語などのように語順が変わるということはない。

＊ จะ は非実現を表す助動詞（モダリティ）。未来に多く使われるが、未来ではない。

＊ 動詞はそのまま動作の目的を表す補語となる。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. รถเมย์คันนี้ จะ ไป ไหน
2. จดหมาย มา แล้ว
3. เด็กๆ ไป โรงเรียน ทุกวัน
4. น้อง ไป เรียน ภาษาญี่ปุ่น
5. เรา จะ ไป ทาน ข้าว ด้วย กัน ไหม

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 僕はタイに行きます。
2. 私はテニスに行きます。
3. 彼女はバンコクに行って来ました。
4. 彼は日本に観光旅行に来ました。

11 他動詞文 (1)

1. เด็กเล็ก กิน อะไร
เด็กเล็ก กิน นม
2. ผู้ใหญ่ กิน อะไร
ผู้ใหญ่ กิน ข้าว
3. คุณ จะ กิน นม ไหม
เปล่า ผม ไม่ กิน นม
4. ไก่ ชอบ กิน อะไร
ไก่ ชอบ กิน ข้าวเปลือก

* 構文 N + V + N 「動作者+動詞+対象」

* “はい” “いいえ” で答えられる疑問文は文末に疑問終助詞をつける。

* 否定辞 ไม่ は動詞の前につける。

* 動詞はそのまま他の動詞の補語となる。

練習

(1) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 私たちはタイ語を勉強します。
2. 彼らは日本語を勉強します。
3. 私はタイ料理を食べます。
4. スニーさんは日本料理が好きです。
5. デーンさんは車の運転が好きです。

(2)

1. 上の文を否定文に変えなさい。
2. 上の文を疑問文に変えなさい。

12 他動詞文 (2)

1. แดงเปิด ประตู
ประตูเปิด
2. แดง หัก กิ่ง ไม้
กิ่ง ไม้ หัก
3. เขา พัง บ้านเก่า
บ้านเก่า พัง

*タイ語の動詞には、同じ形で他動詞にも自動詞にもなるものがある。以下にその例を挙げる。

เปิด	閉める	閉まる	ตั้ง	立てる	立つ
หยุด	止める	止まる	หมุน	回す	回る
จอด	駐車する	車が停まる	ติด	くっつける	くっつく

練習

次のタイ語を日本語に訳せ。

1. เขา ปิด หน้าต่าง
2. ฉัน หยุด เดิน แล้ว
3. รถเมล์ จอด อยู่
4. ช่าง กำลัง ตั้ง เสา ที่นี้
5. น้อง หมุน เบอร์โทรศัพท์
6. ติด แสตมป์
7. ฝน หยุด
8. หน้าต่าง ปิด อยู่
9. เรา จะ จอด รถ ที่นี้
10. เสา ที่นี้ ตั้ง อยู่ บน ภูเขา

13 ว่า 補文

1. ผู้ชาย ไทยเรียก ตัวเอง ว่า อะไร ครับ
ผู้ชายไทยเรียก ตัวเอง ว่า ผม ครับ
2. ผู้หญิง ไทยเรียก ตัวเอง ว่า อะไร ค่ะ
ผู้หญิงไทย เรียก ตัวเอง ว่า ฉัน หรือ ดิฉัน ค่ะ
3. อันนี้ ภาษา ไทยเรียก ว่า อะไร ค่ะ
ภาษา ไทยเรียก ว่า หนังสือ ครับ

* ว่า は、後に名詞を伴うときと（「～と呼ぶ」の意）、文を伴う時がある（考える、思う、いう、伝えるなどの動詞について、思考や伝達の内容を表わす）。

練習

(1) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. ไก่เมื่อตัวเล็ก ๆ เราเรียกว่า "ลูกเจี๊ยบ"
2. เขาพูดว่าเขาไม่เคยเห็นควาย
3. ฉัน คิด ว่า ไก่ชอบกินข้าวเปลือก
4. ผมไม่รู้ว่าเขาจะมาถึงญี่ปุ่นเมื่อไร
5. ถ้า อาจารย์ เรียก ชื่อ นักศึกษา ต้อง ตอบ ว่า ค่ะ หรือ ครับ

(2) つぎの文を完成しなさい。

1. ผม คิด ว่า
2. ฉัน รู้สึก ว่า
3. เขา บอก ว่า
4. เขารู้กันว่า

14 終助詞疑問文 (1)

1. เห็นไหม เห็น
2. เข้าใจไหม เข้าใจ
3. อร่อยไหม อร่อย
4. เอากาแฟไหม เอา
5. ไปด้วยกันไหม ไป
6. เมื่อวานเขามาไหม มา
7. คุณต้องไปไหม ต้องไป
8. คุณเป็นคนไทยใช่ไหม ใช่
9. ผมไม่ใช่คนไทยใช่ไหม ใช่ ไม่ใช่คนไทย
10. คุณพูดภาษาไทยเป็นใช่ไหม ไม่ใช่
11. ไก่ที่ตัวเล็กเรียกว่าลูก”เจี๊ยะบ”ใช่ไหม ใช่

*ไหม の用法

1. 動詞・形容詞につく。名詞にはつかない。
2. 否定文では使えない。
3. 二人称の場合は意志を聞く、誘う気持ちが強い。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 富士山は高いですか？
2. タイ語は難しいですか？
3. 日本語はやさしいですか？
4. 一緒にタイ語を勉強しませんか。
5. 虎はジャングルにいるんでしょう？
6. バンコクはタイ語でクルンテープというんですね？
7. これは鶏ですか。
9. この人は先生ですか。
10. ちょっと休んでもいいですか。

15 終助詞疑問文 (2)

1. เข้าใจหรือ
2. อร่อยหรือ
3. เอากาแฟหรือ
4. ไปด้วยกันหรือ
5. เมื่อวานเขามาหรือ
6. เขากำลังดูทีวีอยู่หรือ?
7. คุณต้องไปหรือ
8. ไม่เข้าใจหรือ
9. คุณไม่เรียนภาษาไทยอีกหรือ

* หรือ はすでに分かっていることを確認する疑問文で使われる。従って皮肉や驚きのニュアンスを伴うことが多い。

* 否定の疑問文は必ずหรือをとる。

* あいさつの สบายดีหรือ はなぜหรือなのか？

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. コーヒー嫌いなんですか？じゃ紅茶にしますか。
2. 雨降っているの？傘持って来なかったよ。
3. えっ？タイに行くんですか？
4. あれが水牛ですか？大きなあ。
5. この人はスワニー先生ではないんですか？じゃだれですか。
6. 今日は学校に行かないの？どうしたの？
7. あなたタイ語がわかるんですか。すごいなー。
8. もうお昼ですか。これで終わしましょう。

16 終助詞疑問文 (3)

1. เอากาแฟหรือเปล่า
2. จะไปด้วยกันหรือเปล่า
3. เมื่อวานเขามาหรือเปล่า
4. คุณต้องไปหรือเปล่า

* หรือ は本来「または」という意味の接続詞で、文末にหรือเปล่าをつけて「～またはちがいますか」という疑問文を構成することができる。ไหม に比べるとストレートな言い方で、口語体である。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。(หรือเปล่า, หรือ, ไหม のどれかを選ぶ。)

1. タイ語の先生はタイ人ですか。
2. 蛇に足があるんですか。
3. あなたはタイ語が話せますか。
4. 雨は降っていますか。
5. タイ語は難しいと思いますか。
6. トムヤムクンは好きですか。
7. トムヤムクンはいかがですか。(勧める)
8. トムヤムクンは辛いですか。
9. トムヤムクンが辛くないんですか。
10. トムヤムクンはちっとも辛くないですよ。

17 終助詞疑問文 (4)

1. เรียนภาษาไทยยากหรือง่าย
2. เอากาแฟหรือเอาน้ำชา

3. อันนี้ไข่ไก่หรือไข่เปิด
4. อากาศนี้ปั่นหนาวหรือร้อน
5. ไปด้วยกันหรือไปคนเดียว
6. ทานข้าวแล้วหรือยัง
7. ทานข้าวหรือยัง
8. ทานข้าวแล้วยัง

* หรือ は本来「または」という意味の接続詞なので、A หรือ B という構造は「AまたはB」という名詞句にもなり、「AですかBですか」という文にもなる。

* แล้ว หรือ ยัง は動作が完了したかまだかという疑問文を作る。話し言葉では แล้ว または หรือ を省略することが多い。

* เปล่า は「空っぽ」という意味から否定を表す。だからAหรือเปล่า「Aですか違いますか」という意味になる。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. あの人はタイ人ですか中国人ですか?
中国人です。タイ人ではありません。
2. ご飯はもう食べましたか?
はい、もう食べました。
3. バスはもう来ましたか?
バスはまだ来ません。
5. もう分かりましたか?
わかりました。
6. この単語はもう習いましたか?
習いました。
7. 手紙を受け取りましたか。
ちゃんと受け取りました。
8. あの本を読みましたか。
もう読みました。

18 可能表現 (1)

1. คุณ พูด ภาษาไทย ได้ไหม พูดได้แค่ นิดหน่อย
2. คุณ ได้เงินเดือน เท่าไร ไม่ มากเท่าไร หรอก
3. ทำงาน น้อยแต่ ได้เงินเดือน มาก
4. เธอ ได้ ความ คิด นี้ จาก ผม ใช้อย่างไร
5. ผม ได้รับ จดหมาย จาก คุณนิด
6. ที่นี่ สบาย บ้าง ได้ไหม ไม่ได้
7. ลูกของคุณ เดิน ได้ ไหม เดิน ได้
8. จะ ไป หาอาจารย์ ได้ไหม คะ ได้แน่นอน
9. เธอ พูด ภาษาจีน ได้ ชัดเลย
10. พรุ่งนี้ จะไปเที่ยว ด้วย กัน ได้ ไหม คะ ไป ได้ ครับ

* 得、能 は、単独で述語動詞として使われる時と、他の動詞句の後に続いて、可能の意を表わす時がある。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 質問してもいいですか。 いいですよ。
2. 戸を閉めてもいいですか。 いいです。
3. タイ文字が読めますか。 まだ読めません。
4. 日本語の歌を歌えますか。 歌えます。

19 可能表現 (2)

1. ทาน ข้าว ด้วย มือ เป็น ไหม คะ
เป็น ครับ
2. ร้องเพลง ไทย เป็น ไหม คะ
ร้อง ไม่เป็น ครับ
3. ว่าย น้ำ เป็น ไหม คะ
ว่าย ไม่เป็น ครับ

* ได้ は一般的な可能表現だが、เป็น は特に能力的に可能であることをいうときに用いる。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. この子はまだ歩けない。
2. あなたはタイ語が話せますか。
3. 彼は運転ができますか。
4. ここで象に乗れますか。
5. このきのこは食べられますか。
6. この薬は日本で買えません。
7. ニットさんはワープロが使えますか。
8. 水牛は泳げますか。

20 可能表現 (3)

1. อ่าน ออก
2. ฟัง ออก
3. นึก ออก
4. ดึง เข้า
5. เปิด ออก
6. พลัด ออก
7. ตัดไม่ออก / ตัดไม่ขาด
8. กินไม่ลง
9. ยกไม่ขึ้น

* 「出る」「入る」「上がる」「下がる」等の方向動詞をつけて可能の意を表すこともある。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. ข้อแก้ตัวเขาฟังไม่ขึ้น
2. ตกใจมาก จนหายใจไม่ออก
3. เนื้อควายเคี้ยวไม่ออก(เข้า)
4. หนังสือแบบนี้ขายไม่ค่อยออก
5. อ่าน ภาษาไทย ออก ไม่หมด
อ่าน ออก เขียน ได้

21 可能表現 (4)

1. มองเห็น
2. ฟังได้ยิน
3. หาพบ
4. ดึงขาด
5. ทนไว้
6. แก่ตก
7. นอนหลับ
8. ไปไม่ถึง

* 意志的な動作動詞の後に結果を表す動詞をつけると可能の意を表す。

練習

1. ขึ้นรถไฟ ไป ญี่ปุ่น ถึง ไหม
2. จากที่นี่ มองเห็น ภูเขาฟูจิ ไหม
3. ได้ยินเสียง ท้อง ร้อง ไหม ฟังได้ยิน
4. ฉัน หา กระเป๋าตังค์ พบ(เจอ) แล้ว
5. ฟังเพลงนี้แล้ว ทนไม่ไหว
6. แก่ ปัญหานี้ ไม่ ตก
7. หมู่นี้ ผม นอน ไม่หลับ
8. คนไทยพูดเร็ว ฟังภาษาไทยไม่ทัน

22 名詞文 (2)

1. วันนี้ วันอะไร
วันนี้ วันศุกร์
2. เดือนนี้ เดือนอะไร
เดือนนี้ เดือนกันยายน
3. ปีนี้ ปีอะไร
ปีนี้ พ.ศ.2538
4. วันนี้ วันที่เท่าไร
วันนี้ วันที่สิบเดือน กรกฎาคม(คม)

* 「N+N」構文は、曜日や年月日時を示す時にも用いられる。

曜日

วันอาทิตย์	วันพฤหัสบดี
วันจันทร์	วันศุกร์
วันอังคาร	วันเสาร์
วันพุธ	

月の名

มกราคม	กรกฎาคม
กุมภาพันธ์	สิงหาคม
มีนาคม	กันยายน
เมษายน	ตุลาคม
พฤษภาคม	พฤศจิกายน
มิถุนายน	ธันวาคม

数

๑ หนึ่ง ๒ สอง ๓ สาม ๔ สี่ ๕ ห้า
 ๖ หก ๗ เจ็ด ๘ แปด ๙ เก้า ๑๐ สิบ
 ๑๑ สิบเอ็ด ๑๒ สิบสอง ๑๓ สิบสาม ๑๔ สิบสี่
 ๑๕ สิบห้า ๑๖ สิบหก ๑๗ สิบเจ็ด ๑๘ สิบแปด ๑๙ สิบเก้า
 ๒๐ ยี่สิบ ๒๑ ยี่สิบเอ็ด
 ๑๐๐ (หนึ่ง) ร้อย
 ๑๐๑ (หนึ่ง) ร้อยเอ็ด
 ๑๐๐๐ (หนึ่ง) พัน
 ๑๐๐๐๐ (หนึ่ง) หมื่น
 ๑๐๐๐๐๐๐ (หนึ่ง) ล้าน

พ่วง นี้

อาทิตย

อาทิตยหน้า

เดือนหน้า

ปีหน้า

อาทิตย์ที่แล้ว

เดือนที่แล้ว

ปีที่แล้ว

練習

次の日本語ををタイ語に訳しなさい。

1. あしたは何曜日ですか。

あしたは木曜日です。

2. きのうは何曜日でしたか。

きのうは水曜日でした。

3. あしたは何日ですか。

あしたは 11 日です。

4. きのうは何日でしたか。

きのうは 9 日でした。

23 名詞文 (3)

เวลา กี่โมง

๑ โมงเช้า

เที่ยง

โมงเช้า

บ่ายโมง

ทุ่ม

๒ โมงเช้า

บ่าย ๒ โมง

๒ ทุ่ม

๓ โมงเช้า

บ่าย ๓ โมง

๓ ทุ่ม

๔ โมงเช้า

บ่าย ๔ โมง/๔ โมงเย็น

๔ ทุ่ม

๕ โมงเช้า

บ่าย ๕ โมง/๕ โมงเย็น

๕ ทุ่ม

ตอนเช้า

ตอนบ่าย

ตอนเย็น

ตอนกลางวัน

ตอนกลางคืน

* 時刻を表すときも N+N 構文を使う。

* 現在タイでは時刻を表す方式にタイ式、24 時間式、12 時間式が併用されている。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. ทุกๆเช้า คุณตื่นกี่โมง
2. ทุกวัน คุณทานอาหารเช้ากี่โมง
3. ทุกเย็น คุณกลับบ้านกี่โมง
4. ทุกคืน คุณเข้านอนกี่โมง

24 เป็น

1. วันนี้เป็น วัน อะไร คะ
วันนี้เป็น วัน ไหว้ครู
2. สุนิดาเป็น อะไร
สุนิดาเป็น ครูสอนภาษาญี่ปุ่น
3. ช้างเป็น สัตว์อย่างไร
ช้างเป็น สัตว์ ที่แข็งแรง

＊ เป็น は基本的に変化動詞「なる」だが、「NはNだ」構文も構成する。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. น้องเป็นเด็กดี
2. ข้าวเปลือกเป็นอาหาร ของไก่
3. ไร่เป็นหลักที่แข็งแรง
4. อาจารย์เป็นคนไทย

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. スワニー先生は女性です。
2. タイ料理はどんなですか。
3. 今日は母の誕生日です。
4. タイは住みやすい国です。
5. 彼は親切な人です。

25 คือ

1. สุจินดา คือ ใคร
สุจินดา คือ นายกรัฐมนตรี ของ ประเทศไทย
2. นั้่นเพล คืออะไร
3. นั้่นเพล คือ การทานอาหาร กลางวัน ของพระ
4. อาหาร ของไก่ คืออะไร

* คือ は ไม่ や ไหม をつけることができない。その意味で動詞であるというよりは、「A す な わ ち B」という言い換えをしているにすぎない。「A เป็น B」との違いを考えてみよう。

練習

(1) つぎのかつこの中に เป็น または คือ を入れなさい。

1. คน ที่ ฉัน รัก () วันชัย
2. ลูกสาว ผม () เด็ก ดี
3. หลาน () ลูก ของ ลูก
4. คุณ พ่อเขา () เศรษฐี
5. เขา () ลูก ของ เพื่อน ฉัน
6. เวลา () เงินทอง

(2) 次の文をタイ語に訳しなさい。

1. มุม (มุม)さんはなに人ですか。 タイ人です。
2. มุมさんは男ですか。 はいそうです。
3. これはなんですか。 果物 (ผลไม้) です。
4. これはなんの卵ですか。 鶏の卵です。
5. บังคอก เป็น ไท的首都 (เมืองหลวง) ですか。
6. 日本は工業 (อุตสาหกรรม) 国です。

26 疑問詞疑問文 (1)

1. น้องอายุ กี่ ขวบ คะ
แก อายุ ๒ ขวบ ค่า
2. ไก่ มี กี่ ขา คะ
มัน มี ๒ ขา ค่า
3. คุณ มา อยู่ ญี่ปุ่น กี่ ปี แล้ว คะ
๕ ปี แล้ว ค่า
4. เหมียว นี กี่ บาท คะ
หนึ่ง บาท ค่า

* 数詞は類別詞の前につける。1 だけは例外的に、類別詞の前でも後でもよい。

หนึ่ง คน = คนหนึ่ง

* 「いくつ」 บ้าง 「いくら」 何れも 「多数の」 なども類別詞の前につく。

บางคน หลายปี

* ดียว 「唯一」 は類別詞の後にくる。これは形容詞全般と同様である。

คนเดียว บาทเดียว

練習

次の答を要求する文を作りなさい。

1. ไข่ ๑๐ ฟอง/ลูก
2. ไก่ ๔ ตัว
3. หนังสือ ๓ เล่ม
4. ปากกา ๖ ด้าม
5. ข้าวฟัด ๒ จาน

27 疑問詞疑問文 (2)

1. อันนี้ ราคาเท่าไร
อันนี้ ราคา ๒ ร้อยเยน
2. คุณพ่อของคุณ อายุเท่าไร
อายุ ๕๐ ปี ค่า
4. วันนี้ วันที่เท่าไร
วันนี้ วันที่ ๒๑
5. คุณ ได้เงินเดือน เท่าไร
ไม่ มากเท่าไร
6. ส้มนี้ กิโล ละเท่าไร
กิโลละ ๓๐ บาท

* タイ語の疑問詞は、普通名詞と同じ位置に置かれる。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. この部屋は、家賃は月にいくらですか。
月 3 万円です。
2. 大学の授業料は年にいくらですか。
70 万円です。
3. この車はいくらですか。
やく 100 万円です。
4. 卵は 1 ダースいくらですか。
1 ダース 20 バーツです。
5. クルンテープにはどのくらい滞在するんですか。
一週間です。

28 疑問詞疑問文(3)

1. คุณจะมาญี่ปุ่นอีกเมื่อไร
จะมาปีหน้า
2. คุณจะไปกับใคร
ยังไม่ทราบว่าจะไปกับใคร
3. จะไปอย่างไร(ไง)
จะนั่งรถเมล์ไป

* タイ語の疑問詞は不定代名詞にもなる。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. อันนี้อะไร ใครรู้ไหม
2. ไม่รู้จะทำอย่างไรดี
3. อักษรตัวนี้อ่านว่าอย่างไร
4. เราจะไปเที่ยวที่ไหนบ้าง
5. ไปกรุงเทพฯ คุณจะซื้ออะไรบ้าง

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. このタイ文字はどう読みますか。
กไก่ と読みます。
2. (レストランで) なににしますか。
なんでもいいです。
3. なにが見えますか。
なんにも見えません。
4. どこに行きたいですか。
どこにも行きたくありません。

29 使役表現

1. ฉันจะต้องให้เงินเธอเท่าไร
2. เขาบอกว่าจะให้เงินฉัน
3. เธอคิดซื้อให้ลูกแล้วยัง
4. ช่วยทำอาหารไทยให้กิน
5. พี่ให้น้องเอาเสื้อมาให้
6. ครูบอกนักเรียนให้ออกไปข้างนอก
7. คุณพ่อปล่อยให้ลูกสาวไปเที่ยวด้วยกันกับเพื่อน
8. คุณพ่อไม่อนุญาตให้ลูกสาวไปเที่ยวด้วยกันกับแฟน
9. ผมจะแนะนำให้คุณรู้จักกับคุณอิได้
10. ขวดยมนั้นเขามิให้เด็กเล็กดู

* ใ้ は、V + N (物) + N (人) 構文で「与える」という意味の動詞だがその他にいろいろな用法がある。

1. 動詞句の後について、(だれだれのために)「～してあげる」または「～してくれる」の意を表す。
2. 使役者 + ใ้ + N (被使役者) + V 構文では「他人に～させる」という意味機能をもつ。
3. 2 の用法で、「命令する」「伝える」などの意味をもつ動詞がใ้ の前につくことが多い。
4. 主語 + 「命令する」 + 人1 + ใ้ + 人2 + 動詞 では、人1 が命令の受け手で、人2 が最終的な命令の実行者である。人1 = 人2 の場合どちらか一方が省略される。従って被使役動作者の位置は主動詞の後とใ้ の後のどちらに置いてもかまわない。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. อาจารย์สั่งให้นักเรียนอ่านหนังสือ
2. ต้องเรียนให้แม่ทราบข่าวดี
3. คนนอนไม่หลับก็บังคับให้หลับได้
4. เด็กๆ ปลอ่ยกให้เล่นน้ำดีกว่า
5. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ดี
6. บอกให้หุงข้าวด้วยนะ

30 主題構文 (1)

1. เด็กๆชอบกินอะไร
เด็กๆชอบกินนม
2. คุณชอบกินของหวานหรือเปล่า
ของหวาน ฉันไม่ชอบกิน
3. คุณจะเรียนภาษาไทยหรือเปล่า
ภาษาไทย ผมไม่อยากจะเรียน อยากจะเรียนภาษาจีนต่างหาก
4. ยักษ์ มีแต่ในนิยาย
5. นี่ เขาเรียกว่าไก่
6. ไก่ เมื่อตัวเล็กเราเรียกว่า”ลูกเจี๊ยบ”

＊ タイ語の基本語順は主語＋動詞＋補語であるが、実際の会話では、補語に当たる要素が文の先頭に置かれることが多い。その場合文の基本的意味には変わりはない。大体日本語の「は」構文に同じといえる。これを「主題＋叙述」構造の文、主題構文とする。

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. あなたはだれが好き？
私はワンチャイさんが好き。
2. あなたは犬が好き？
犬は好きじゃない。猫が好きです。
3. コーヒー飲む？
僕コーヒー飲まないんだ。
コーヒーはいらない。紅茶がいいね。
4. 今日は果物は何がありますか。
パイナップルと西瓜があります。

31 主題構文 (2)

1. ทฟฟีนัน ผมไม่กินแล้ว
2. ไข่เนี่ยเราสามารถนำมาทำเป็นอาหารได้หลายอย่าง
3. จาน ก็นจะตั้น เอาไว้ใส่ของแห้ง เช่น ข้าว
4. ซาม ก็นจะลิก เอาไว้ใส่น้ำแกง
5. บางบ้านเขาใช้อ่างไว้เลี้ยงปลา
6. ค่ารกรวม ส่วนค่าอาหารไม่รวม

* 主題は、指示詞その他の主題標識を伴うこともある。

* 実際の会話では、主題＋叙述がひっくり返った形も多い。
終助詞の位置に注意。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. แหวนใช้สวหมั้น
2. คุณเคยเห็นฤๅไหม
เดี๋ยวนี ฤๅไม่มีแล้ว
3. สวยไหมคะแฮมมั้น
4. อาจารย์สุวรรณีเขาเป็นคนใจดี
5. ตัวอะไรคะที่กำลังเดินอยู่
6. เรียนสนุกไหมคะ ภาษาไทย

32 無主語文

1. เกิดแผ่นดินไหวขึ้น
2. เกิดฝนตกมา
3. ขึ้นปีใหม่
4. ขึ้นรา
5. มีแขกมา

* 発生・生起・存在の意味をもつ動詞は、主語をとらない。

ただし他の意味だと主語をとることがある。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. ลูกของเขาเกิดที่เมืองไทย
2. เราจะขึ้นรถเมล์ไป
3. ผมมีลูกสองคน
4. เราเกิดมาเป็นคน

33 モダリティ (助動詞)

1. เขา คงจะ ไม่มา
2. เรา กำลังจะ ไปทานข้าว

* 動詞句の前に置かれて話し手の主観を表すものをモダリティ (助動詞) と呼ぶ。

จะ 非実現

เย็นนี้ ฝนจะตกหนัก

ก่อนที่จะมาญี่ปุ่น ฉันไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อน

ยัง 動作・状態の継続

เขายังเป็นอาจารย์

เขายังสวย

น้องยังเล็กอยู่ ยังเดินไม่ได้

กำลัง(จะ) 動作・変化の進行

ตอนนี้ ดอกซากุระกำลังบานอยู่ทั่วประเทศ

เขากำลังสวมหมวกให้เจ้าสาวอยู่พอดีเลย

คง(จะ) 推量

เขาก็คงจะมา

อาจ(จะ) 推量

เขาอาจจะไม่มา

น่าจะ 当為・推量

ทุกคนน่าจะเรียนภาษาไทย
รถเมลล์น่าจะถึงกรุงเทพฯ แล้ว

มัก(จะ) 頻度

ลิงมักจะหาเหาหาหมัดให้เพื่อน ๆ

ย่อม(จะ) 当然

เด็กดีย่อมไม่ขัดใจพ่อแม่

เกือบ(จะ) もう少して

ผมเกือบจะตกเครื่องบิน

อยาก(จะ) 願望

ฉันอยากจะเป็นอาจารย์

ควร(จะ) 当為

คนที่จะไปเมืองไทย ควรจะเรียนภาษาไทย

ต้อง 当為

ต้องขอโทษ

ไม่ต้องเกรงใจ

เด็กดีต้องตื่นแต่เช้า อาบน้ำ ล้างหน้า ด้วยตัวเอง

เคย 経験

ฉันเคยเรียนภาษาฝรั่งเศส

เขาเคยเป็นตำรวจ

(จะ)ได้ 結果

ผมไม่ได้เป็นครู

เราจะได้ไปเที่ยวอยุธยา

*モダリティと否定辞の語順

ยัง กำลัง จะ ไม่ ต้อง (มา)

อาจ จะ ไม่ (มา)

คง

มัก

ย่อม

เกือบ

ไม่ อยากร

เคย

ควร จะ

ต้อง

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 雨が降るかもしれない。
2. 妹はまだ起きない。
3. 鶏はえさを食べているところだ。
4. もう少しでお湯が沸く。
5. 毎日卵を食べなければならない。

34 方向動詞 (1)

* 形容詞に方向動詞^上「上がる」または^下「下がる」をつけるとそのような状態になることを表す。^上はプラス方向、^下はマイナス方向。

* 動詞に方向動詞をつけると動作の開始・完了を明示的にする。

ร้อน 熱くなる・暑くなる

อุ่น 温かくなる・暖かくなる

เย็น 冷たくなる・涼しくなる

หนาว 寒くなる

ผด 透明になる

ขาวเผือก 真っ白になる

ดำ 黒くなる

แดง 赤くなる

เขียว 緑色になる

สวย 美しくなる

เงียบ 静かになる

อึ้ง 黙ってしまう

ดัง 音がうるさい

ดัง 大きな音が響く

หนุ่ม 男の子が青年になる

สาว 女の子が娘になる

แก่ 年取る

อ่อน 弱る

สุก 熟す

ผอม 痩せる

อ้วน 肥る

โต 大きくなる

เติบโต 大人になる

ใหญ่ 大きくなる

เล็ก 小さくなる

หนา 厚くなる

บาง 薄くなる

กว้าง 広くなる

ยาว 長くなる

สั้น	短くなる
สูง	高くなる
ต่ำ	低くなる
ลึก	深くなる
ใกล้	近くなる
ไกล	遠くなる
เจริญ	成長する 栄える
มาก	増加する
น้อย	減少する
รวย	金持ちになる
ถูก	安くなる
แพง	値段が高くなる
ง่าย	簡単になる
ยาก	難しくなる
หนัก	重くなる
เบา	軽くなる
เร็ว	早くなる
ช้า	遅くなる
แข็ง	硬くなる
อ่อน	柔らかくなる
สะอาด	清潔になる
สกปรก	汚くなる
บ้า	狂気になる
ดี	よくなる
เลว	悪くなる
เก่ง	上手になる

35 方向動詞 (2)

1. ไปล้างมือมาซิ
2. เราจะไปดูหนัง คุณก็จะไปด้วยกันไหม
3. คุณจะได้อังกฤษหรือ
4. ไปด้วยกันได้
5. เขาดื่มเหล้าเข้าไปหลายแก้ว
6. มาเราไปกันเถอะ

* タイ語の表現は動詞中心である。述語の核となる動詞の前後に方向・結果・目的等を表す動詞をつけることができる。特に多用されるのが、**ไป** (行く), **มา** (来る) である。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. เขาหนีออกจากบ้านเมื่อห้าปีก่อนและตั้งแต่นั้นมาก็ไม่มีใครได้ข่าวของ
2. คนที่มีบุญไม่มีวันไปอดตาย
3. อย่าไปคิดอะไรเลย
4. เราไม่อาจมานั่งคำนึงถึงความงามกันได้
5. เขาเดินเล่นไปทางหาดทราย
6. หมาวิ่งหนีไปแล้ว
7. เขาส่งสัมมาให้ฉัน
8. เขาหันมาบอกว่า
9. อู้งมืออบอุ่นแข็งแรงที่ยื่นออกมา
10. ฉันจะเขียนหนังสือไป
11. โทรเลขมาบอกผลสอบ

12. ขอให้บอกมากับฉัน
13. เขาเร่งมาให้ไปอาทิตย์หน้า
14. ป่านนี้ลุงผลคงจะตายไปแล้ว
15. ดูหน้าแปลกไปมาก
16. ฝันมาถึงตรงนี้
17. ผมแก่ไปมาก
18. เด็กชายนั่งอิงไปชั่วครู
19. แดงหยุดไปหลายวัน
20. หญิงชราพูดพลางปิดเสื้อผ้าไปมา

36 結果動詞

1. ประตูเปิด
เขาเปิด ประตู
2. แก้วแตก
เขาชน แก้ว แตก
เขาเอา หิน ปา แก้ว จน แตก
เขา ปา แก้ว จน แตก ด้วย หิน
เขา ทำ แก้ว แตก
*เขาแตกแก้ว
3. เชือกขาด
*เขา ขาด เชือก
เขา ทำ เชือก ขาด
เขา ดึง เชือก ขาด ด้วย มือ
เขาเอา มือ ดึง เชือก จน ขาด

* タイ語の動詞には、動作者を主語にとる他動表現において、他動動作+結果という構文をとらざるを得ないものがある。他動動作は具体的な他動詞またはทำで表され、結果は変化動詞である。意味的には下のような構造になっている。

動作者→働きかけ→対象物

対象物→変化(結果)

* タイ語では、動作の結果が意図的なものであるか偶発的な結果であるかという違いを区別している。下の1においては、うっかり切ってしまったという意味は含意されないと断言できる。

1. สุนัข ตัด กระดาษ ด้วย มีด
2. มีด บาด มือ สุนัข

練習

次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. デーンは海老を焦がしてしまった。
2. デーンは海老を焼いている。
3. デーンは財布を落としてしまった。
4. デーンは靴の泥を落としてから部屋に入った。
5. デーンは火事ですべてを焼いてしまった。

37 動作目標

1. กินข้าวให้หมด
กินข้าวหมด
2. ทำห้องให้สวย
ทำห้องสวย
3. เรียนให้เก่ง
เรียนเก่ง

* タイ語の他動詞には動作の目標と結果を区別しなければ表現できないものが多い。実現していなければ^いให้をつけ、実現していれば結果動詞をそのままつける。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. เติมน้ำให้เต็ม
2. ต้มน้ำให้เดือด
3. พักให้สบาย
4. ฟุ้งนี้เที่ยวให้สนุก
5. เขียนให้ดีนะ
6. ส่งให้ลูกกินยาให้ตรงเวลา

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 砂糖を入れて甘くしなさい。
2. おまえを殺してやる。
3. 虎を撃ち殺した。
4. 病気を治療する。
5. この紙をちぎってくれ。

38 関係代名詞 ที่

1. ที่อยู่
2. ที่จอดรถ
3. เขาเดินออกมาส่งที่ประตู
4. สิ่งที่เขาพูดไม่ถูกต้อง
5. ข้าวเปลือกเป็นอาหารที่ไก่ชอบกิน
6. ช้างเป็นสัตว์ที่แข็งแรง
7. ตัวอะไรที่กำลังเดินอยู่
8. เขาไม่ใช่คนที่ดูถูกคนจน
9. ฉันไม่เข้าใจที่คุณพูด
10. ยินดีที่ได้รู้จักกับคุณ
11. ขอบคุณที่ส่งจดหมายมาให้
12. ผมไม่ทราบที่เขาไปเมืองไทยแล้ว
13. แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

* ที่ เป็น名詞、前置詞、接続詞、関係代名詞の機能をもつ。

練習

(1) 次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. อากาศที่เมืองไทยไม่เหมือนกับเมืองเรา
2. อาชีพค้าขายเป็นอาชีพที่คนไทยไม่ต้องการ
3. เขากีฬาที่ฉันไม่เข้าข้างเขา
4. ผมเหนื่อยที่ได้เห็นเขาทำงานกันอย่างไม่เอาจริงเอาจัง
5. ฉันเสียใจที่มีตรกลายเป็นศัตรู
6. การที่คนเราแต่งงานมีเมียผัว ก็เพราะต้องการลูกไว้สืบตระกูล

(2) 次の日本語をタイ語に訳しなさい。

1. 今日は何日ですか。今日は 20 日です。
2. これは私が作ったタイ料理です。
3. 私の一番好きな花はバラの花です。
4. 私の愛する人はワンチャイです。

39 命令・依頼文

1. ไป
2. ไปซิ
3. ไปเสีย
4. ช่วยไปด้วยกันหน่อย
5. อ่านซิ
6. ให้อ่าน
7. ขอให้อ่าน
8. ขออ่าน
9. ช่วยอ่านหน่อย
10. ห้ามสูบบุหรี่

11. อย่ากินเหล้า
12. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ดี

* 動詞単独で命令を表わすことができる。終助詞 **ไป** は促し、確認の気持ちを表わす。**ด้วย** はお願いになる。**ไป** は「お願いする」「乞う」という意味の動詞で依頼を表わす。**ให้** は「あなたに～させる」という意味で、命令を表わすこともできる。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. ห้ามเข้า
2. ขอแสดงความยินดีด้วย
3. ขอให้โชคดี
4. รอเดี๋ยวนะคะ
5. พูดช้าหน่อย
6. อย่าขับเร็วนะ
7. ขับให้ดีนะ
8. ขอให้ฟังทุกท่านทราบไว้
9. หนูๆให้มีความรู้

40 前置詞

1. แต่งใช้ดินสอเขียนจดหมาย
2. แต่งใช้น้ำซารกต้นไม้
3. แต่งเอาמידหันเนื้อ
4. แต่งเดินมาจากบ้าน

5. แดงโทรศัพท์ถึงบ้าน
6. คนไทยกินข้าวด้วยมือหรือเปล่า

＊ タイ語の前置詞の多くは動詞または名詞から転じたものである。その多くが本来の用法を保っているので、前置詞としての用法に制限がある。

また前置詞というより動詞の前置詞的用法と呼ぶべき中間的なものもある。
特に道具格は前置詞ด้วยではなくて動詞ใช้(เอา) で表現される方が多い。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。。

1. หมา กส่ง นั้น แข็ง มาก เอา มีด ตัด ไม่ ค่อย เข้า
ต้อง ใช้ ตะกร ยาวๆ สำหรับ หีบ หมา ก โดย ฉะเพาะ ตัด
2. อ้อ อยาก ขาย ข้าว สัก บั้น เอา เงิน มา ใช้ รักษา เจ้า
3. แกง หอย ถ้า จะ ให้ อร่อย ต้อง จีบ ด้วย ปาก
แต่ เจ้า รวย จีบ ไม่ เป็น ต้อง ใช้ ไม้ ปลา ยแหลม แคะ
เอา ตัว หอย ออก มา จาก เปลือก ของ เขา
4. อย่า เอา ไฟ มา เล่น
5. เอา ฟาง ปู พื้น ดิน หนา
6. เอา หมา กเอา พลุ ใส่ ลง ไป แล้ว ตำ ด้วย ตะบัน
7. เอา ผ้า ขาว ปิด ผูก ด้วย สาย ลีญ์
8. แม่ ต้อง เอา ยา หม่อม มา ทา
9. พ่อ เอา ไม้ เสียบ ปลา ปิ้ง ไฟ
10. สาย เอา เสือ กก มา ปู หั บ ลง บน ฟาง
11. พ่อ เอา มือ ลูบ หั ว เขา
12. ดอก ไม้ บาง ดอก ยัง ดี อยู่ คุณ ยาย หยิบ เอา มา เล่น

41 重語

形容詞の繰り返し

ซ้ำ ๆ

สวย ๆ

ร้อน ๆ

หนาว ๆ

ใหญ่ ๆ

ดี ๆ

แน่น ๆ

มาก ๆ

เฉย ๆ

ต่าง ๆ

อื่น ๆ

名詞の繰り返し

ทุก วัน ๆ

ทุก ๆ วัน

วัน หนึ่ง ๆ

เดือน หนึ่ง ๆ

สาว ๆ

เด็ก ๆ

ข้าง ๆ

ได้เงิน สิบ ๆ หมื่น

เพื่อน ๆ บาง คน

動詞の繰り返し

ระวังฯ

ยืมฯ

เห็นฯ หน้า กัน อยู่

42 飾語

同義語反復

สวย งาม

ใหญ่ โต

เย็น เยือก

นิด น้อย

เยอะ แยะ

ยืม แยม

類似音節の付加

มาก มาย

แน่น อน

เอร็ด อร่อย

ผสม ผสาน ผสม ผเส

กระจัด กระจาย

กระดิด กระเดี่ย

กระตาะ กระตะ

กระตุง กระตึง

งอ แง

ไซ เซ

ยุง ยิง

ชิง ชัง

เกรียว กราว

เคว้ง คว้าง

แพรง พราว

อืด อด

เงอะ งะ

ชู่ ช่า

เย็น เยือก

43 𑜋𑜨𑜃𑜫 のつくことば

1. เขาเป็นเด็ก𑜋𑜨𑜃𑜫เกียจ
2. หนูเป็นคน𑜋𑜨𑜃𑜫ขโมยหรือ
3. แม่คนนั้นนอน𑜋𑜨𑜃𑜫ซาเหลือเกิน
4. ลูกสาวคนเล็กที่แสนจะ𑜋𑜨𑜃𑜫แย
5. เขาเอาจั๊กกล่าวหาว่าเรา𑜋𑜨𑜃𑜫เหนียวอย่างร้ายกาจ

* 𑜋𑜨𑜃𑜫 のつくことばは性質を表すことばから一時的な気分や状態を表すこともある。

例 𑜋𑜨𑜃𑜫เกียจเกียจกับแก

* 𑜋𑜨𑜃𑜫 は単独で「糞、糞(大便)をする」という意味だから、𑜋𑜨𑜃𑜫 のつくことばは下品語で、いい意味ではないが、よく使われる。動詞の前について「よく～する」という意味を表わすこともある。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. แดงไม่ใช่คน𑜋𑜨𑜃𑜫ลื้ม
2. แดงเป็นคน𑜋𑜨𑜃𑜫บน
3. ฉันไม่ชอบคนที่ เป็น𑜋𑜨𑜃𑜫เมา

44 ใจ のつくことば

人の恒常的性質を表すもの

ใจแข็ง
ใจเบา
ใจเย็น
ใจร้อน
ใจร้าย
ใจอ่อน
ใจดี
ใจหวิว
ใจกล้า

一時的状態・動作を表すもの

เข้าใจ
แข็งใจ
ประหลาดใจ
พอใจ
ตกใจ
รำคาญใจ
สนใจ
ชอบใจ
ใจเจ็บปวด
ใจไม่ดีเลย

* ใจ のつくことばは、形容詞一般と同様の統語的特徴を示す。

ไม่ใจเย็น
ไม่ใช่คนใจเย็นนัก
ใจเย็นกว่าคนอื่น
น่าตกใจ

45 受け身表現

1. ผมถูกขโมยหมูตัว
2. บ้านผมถูกไฟไหม้เดือนที่แล้ว
3. เขาถูกพวกผู้ร้ายรังแก
4. หมวกของเขาถูกลมปลิวไป

* タイ語の受け身は被害の受け身である。被害のニュアンスがないと別の表現をとる。

1. เขาได้รับรางวัลที่๑
2. เขาได้รับความนิยมจากคนทุกคน

*ถูก は「当たる」という意味の動詞でもある。

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. อย่ามาถูฉัน
2. เหล็กจะเป็นสนิม ถ้าถูน้ำฝน
3. ถูกกฎหมาย
4. สิ่งที่เขาพูดไม่ถูกต้อง
5. ประโยคนี้แปลไม่ถูก
6. คำทำนายของหมอดูปรากฏว่าถูก
7. เขาถูกสลากกินแบ่งรางวัลที่๑
8. เขาถูกผ่าตัดวันนี้
9. สมอของเขากลับออกเป็นสองเสียง
10. ถ้าขับรถไม่มีใบขับขี่ ถูกตำรวจจับ

46 類別詞

＊ 類別詞につくものは、形容詞、数詞、指示詞である。

- (1) 名詞 + 類別詞 + 指示詞
เด็ก คน นี้
- (2) 名詞 + 数詞 + 類別詞
เด็ก สอง คน
- (3) 名詞 + 数詞 + 類別詞 + 指示詞
เด็ก สอง คน นี้
- (4) 名詞 + 類別詞 + 形容詞
เด็ก คน ไทย
- (5) 名詞 + 類別詞 + 形容詞 + 数詞 + 類別詞 + 指示詞
เด็ก คน ไทย สอง คน นี้

練習

次のタイ語を日本語に訳しなさい。

1. มีเด็กผู้ชายห้าคนในบ้าน
2. พวกคนงานไทยสองสามคนนี้ ชยันทำงาน
3. อีกไม่นานแกคงลืมครูคนนี้ และ รักครูคนอื่น
4. ขอแลกกับสร้อยข้อมือเส้นนี้
5. สงสัยว่าสถานที่แห่งนี้จะไม่ถูกกับดวงของลูก
6. หนังสือเล่มนี้ นับว่าดีมาก
7. จดหมายฉบับนี้ ผมเขียนที่อยู่อีใหม่ของผม
8. มีลูกเพียงสี่คนนี้เท่านั้น
9. เจ้าควรจะทำงาน ขึ้นนี้ต่อไป
10. เลี้ยงนกตัวนี้ไว้ดูเล่น
11. อ่านหนังสือออกหลายตัว

12. ใส่กั๋งตัวโต
13. ผมลงเรือใหญ่ลำนี้มากับเส็ง
14. แกจึงรับปากทำงานหั่นลสะตือให้อันหนึ่ง
15. เขาออกมาจากข้างหลังบ้านนี้

47 動詞連続

順序

ไป ไหน มา

ไป ตลาด มา

動作対象

ชอบ ขับ รถ

ลืม ทำ การบ้าน

เห็น สุดา อ่าน หนังสือ

ได้ยิน สุดา ร้องเพลง

他動（使役）表現

แดง ทำ แก้วแตก

คำพูดแดง ทำให้ ฉันโมโห

แดง ให้ ลูกสาวไปซื้อของ

受け身表現

แดง ถูก ครู ตี

แดง ถูก นาย ไล่ ออก

結果表現

ทุกคน กิน อิ่ม
 แดง ยิง นก ตาย
 แดง ทบ แก้ว แตก
 แดง ฉีด กระดาษ ขาด

動作目的

แดง มาคุยกับฉัน
 cf. แดง มาแล้ว คุยกับฉัน
 แดง ไป ซื้อของ ที่ตลาด
 cf. แดง ไปตลาด แล้ว ซื้อของ
 แดง มา รับลูก
 แดง ไป รับลูก มา

アспект

คุณ เรียน ภาษาไทย ก็ปีมาแล้ว
 คุณ มา ญี่ปุ่น ก็เดือนแล้ว
 อย่า พูด ไป นะ
 เขา ตาย ไป แล้ว
 ฟัน ตก มา แล้ว
 แดง พูด ขึ้น ทันที
 ลมหยุดลง
 นานๆ เข้า เขาไม่รักกันอีกแล้ว
 ดี ขึ้น สวย ขึ้น

น้อย ลง หนาว ลง

แยก ออก เย็บ เข้า

可能

พูด ออก เปิดออก

ปิด เข้า ได้ยิน เข้า